

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **H., s.r.o.**, so sídlom v K., IČO: X., zastúpenému JUDr. M. K., advokátom so sídlom v K., proti žalovanému **L. O.**, bývajúcemu v B., zastúpenému Mgr. R. H., advokátom so sídlom v K., **o zaplatenie 33 193,91 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Košice - okolie pod sp. zn. 15 C 168/2004, na dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 10. júna 2010 sp. zn. 2 Co 63/2010, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovanému nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Košice - okolie rozsudkom z 18. novembra 2009 č.k. 15 C 168/2004-176 žalobu, ktorou sa žalobca domáhal na žalovanom zaplatenia 33 193,91 € s príslušenstvom titulom vrátenia peňazí poskytnutých žalovanému na základe zmluvy z 11. apríla 2000, zamietol. Žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému 8 928,34 € trov konania. Rozhodol tak po zistení, že Ing. J. A. na základe zmluvy uzavretej so žalovaným 11. apríla 2000 v zmysle § 657 Občianskeho zákonníka za účelom spoločnej obchodnej činnosti poskytol žalovanému sumu 4 000 000 Sk s dohodnutým úrokom 5 % na jeden mesiac na celkovú dobu 12 mesiacov s tým, že dosiahnutý zisk z tejto činnosti v priemere 5 % bude delený podielom 50 k 50. Ing. A. túto pohľadávku postúpil spoločnosti P., spol. s r.o. Jasov, ktorá zmenila obchodný názov na H., s.r.o. Vzhľadom na obsah zmluvy o poskytnutí peňazí z 11. apríla 2000 bol toho názoru, že sa v skutočnosti jednalo o zmluvu o tichom spoločenstve uzavretú podľa § 673 a nasl. Obchodného zákonníka, nakoľko z nej jednoznačne vyplýva záväzok Ing.

A. poskytnúť žalovanému ako podnikateľovi vklad a týmto vkladom sa podieľať na podnikateľskej činnosti, ako i záväzok žalovaného zo zisku, ktorý pri podnikateľskej činnosti dosiahne, vyplatiť Ing. A. podiel vo výške 50 %. Tichý spoločník má ohľadom svojho vkladu právne postavenie aké má veriteľ ohľadom svojej pohľadávky, nie je však oprávnený požadovať vrátenie svojho vkladu. Pokiaľ by dochádzalo iba k strate, ako tomu bolo v danom prípade, nie je spoločník povinný vklad nejakým spôsobom dopĺňať, ak však bol celý jeho vklad vyčerpaný, zmluva by zanikla. Z uvedených dôvodov preto žalobu zamietol. Výrok o náhrade trov konania odôvodnil ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v Košiciach na odvolanie žalobcu rozsudkom z 10. júna 2010 sp. zn. 2 Co 63/2010 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a žalobcu zaviazal zaplatiť žalovanému náhradu trov odvolacieho konania vo výške 987 €. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku prvostupňového súdu a podľa § 219 ods. 2 O.s.p. sa obmedzil na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a zdôraznil, že keďže v podnikaní došlo k strate vo výške vkladu tichého spoločníka (žalobcu), preto aj keď došlo k zániku účasti tichého spoločníka na podnikaní, nemohol mu žalovaný vrátiť žiadnu sumu, nakoľko táto stratou zanikla. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.

Rozsudok odvolacieho súdu napadol žalobca dovolaním, v ktorom uviedol, že postupom súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.), že konanie je postihnuté inou vadou konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) a že odvolací súd vec nesprávne posúdil po právnej stránke (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Odňatie možnosti konať pred súdom videl v tom, že odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu je nepreskúmateľné, zmätočné a nepresvedčivé. Nesúhlasil s právnym názorom odvolacieho súdu, že zmluva o poskytnutí peňazí z 11. apríla 2000 je zmluvou o tichom spoločenstve, nakoľko nevykazuje podstatné náležitosti takejto zmluvy a trval na tom, že sa jedná o zmluvu o pôžičke. Na základe uvedeného žiadal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu žalobcu navrhol dovolanie ako neprípustné odmietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 236 a nasl. O.s.p.).

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie súdu. Výnimočnosti tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti. Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, len v prípadoch, v ktorých ho pripúšťa zákon (viď § 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

Keďže podané dovolanie nesmeruje proti zmeňujúcemu rozsudku, ale takému potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné ani takému potvrdzujúcemu rozsudku súdu prvého stupňa, v ktorom súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4, nemožno prípustnosť podaného dovolania vyvodiť z § 238 ods. 1 O.s.p., ani z § 238 ods. 3 O.s.p. Pre úplnosť treba uviesť, že dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nerozhodoval, preto ani nevyslovil právny názor, ktorým by boli súdy viazané (§ 238 ods. 2 O.s.p.). Z týchto dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalobcu nie je podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. procesne prípustné.

Dovolanie žalobcu by mohlo byť procesne prípustné, len ak by v konaní, v ktorom bol vydaný napadnutý rozsudok, došlo k procesnej vade uvedenej v § 237 O.s.p. Povinnosť

skúmať, či konanie nie je zaťažené niektorou z nich, vyplýva pre dovolací súd z § 242 ods. 1 O.s.p. Dovolací súd sa z tohto dôvodu neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal tiež otázkou, či v konaní nedošlo k procesnej vade v zmysle § 237 O.s.p. Toto ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska § 237 O.s.p. sú právne významné len tie procesné nedostatky, ktoré vykazujú znaky väd taxatívne v ňom vymenovaných; iné procesné vady konania alebo nesprávnosti rozhodovania, i keby k nim v konaní došlo, nezakladajú prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia. Treba zdôrazniť, že pri posudzovaní existencie procesnej vady uvedenej v § 237 O.s.p. ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania, nie je významný subjektívny názor účastníka, ale len zistenie, že v konaní došlo k takejto vade.

Vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. v dovolaní namietané neboli a v dovolacom konaní ani nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodit'.

S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytýkané nesprávnosti, ktorých sa mal dopustiť odvolací súd, sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či postupom odvolacieho súdu nebola žalobcovi odňatá možnosť konať pred súdom. Z obsahu dovolania možno vyvodit', že k odňatiu možnosti konať pred súdom malo podľa jeho názoru dôjsť tým, že odvolací súd v rozpore s § 157 ods. 2 O.s.p. rozhodnutie dostatočne neodôvodnil.

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie taký závadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných práv účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. ide vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho

procesné práva. Dovolací súd z obsahu spisu nezistil, že by konanie pred súdmi nižších stupňov bolo postihnuté procesnou vadou, znemožňujúcou žalobcovi realizáciu jeho procesných práv.

Pokiaľ žalobca namieta nedostatky týkajúce sa odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu (nepreskúmateľnosť), treba uviesť, že nie každá procesná nesprávnosť, ku ktorej dôjde v priebehu občianskeho súdneho konania, je relevantná z hľadiska procesnej prípustnosti dovolania. S niektorými najzávažnejšími, taxatívne vymenovanými procesnými vadami, ktoré zakladajú zmätočnosť, spája Občiansky súdny poriadok priamo prípustnosť dovolania (viď § 237 O.s.p.); vady tejto povahy sú zároveň aj prípustným dovolacím dôvodom (§ 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p.). Niektorým vadám inej procesnej povahy majúci za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (s tzv. iným vadám konania) pripisuje Občiansky súdny poriadok význam v tom zmysle, že ich považuje za relevantný dovolací dôvod (viď ustanovenie § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), ktorý možno uplatniť v dovolaní, ale len pokiaľ je procesne prípustné. Uznesením občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky bolo odporučené uverejniť v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. augusta 1997 sp. zn. 2 Cdo 5/1997, v ktorom tento súd dospel k právnenému názoru, že „konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) aj vtedy, ak odvolací súd svoj právny záver riadne neodôvodnil, takže jeho rozsudok zostal nepreskúmateľný“. Tento rozsudok bol v uvedenej zbierke publikovaný ako R 111/98. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu je názor zaujatý v uvedenom judikáte plne opodstatnený aj v prejednávanej veci. Právna kvalifikácia nepreskúmateľnosti súdneho rozhodnutia súdu nižšieho stupňa ako dôvodu zakladajúceho (len) tzv. inú vadu konania pritom vyplýva aj z ďalších rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (viď napríklad rozhodnutia sp. zn. 1 Cdo 140/2009, 2 M Cdo 18/2008, 3 Cdo 249/2008, 3 Cdo 9/2009, 3 Cdo 290/2009, 3 Cdo 338/2009 a 5 Cdo 290/2009). Preto sama skutočnosť, že v konaní prípadne došlo k procesnej vade tejto povahy (nepreskúmateľnosť rozhodnutia), nemôže v danom prípade založiť prípustnosť dovolania žalobcu, lebo nejde o vadu v zmysle § 237 O.s.p.

Dovolací súd považuje za potrebné poznamenať, že v danom prípade odvolací súd pri odôvodnení svojho rozsudku postupoval v súlade so zákonom, a to ustanovením § 219

ods. 2 O.s.p., v zmysle ktorého je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia.

K tvrdeniu dovolateľa, že súdy pri rozhodovaní vychádzali z neúplných skutkových zistení, dovolací súd uvádza, že ním tvrdená nesprávnosť (pokiaľ k nej vôbec došlo) by mohla mať povahu nanajvýš tzv. inej vady konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Pokiaľ súd založí svoje rozhodnutie na neúplných alebo nesprávnych skutkových zisteniach, môže ísť o vadu konania majúcu za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; takáto vada je prípustným dovolacím dôvodom (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), ktorý ale úspešne možno uplatniť len v procesne prípustnom dovolaní – sama vada tejto povahy prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. nezakladá.

Žalobca v dovolaní vyslovil aj nespokojnosť s právnym posúdením veci odvolacím súdom (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Právnym posúdením veci, v rámci ktorého súd na zistený skutkový stav aplikuje hmotnoprávny alebo procesný predpis, sa nezakladá procesná vada konania v zmysle § 237 O.s.p. Nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), samo (prípadne) nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov ale nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p.

Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že v prejednávanvej veci je dovolanie žalobcu podľa Občianskeho súdneho poriadku procesne neprípustné, preto Najvyšší súd Slovenskej republiky mimoriadny opravný prostriedok žalobcu podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. odmietol.

V dovolacom konaní procesne úspešnému žalovanému vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p., § 224 ods. 1

O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd nepriznal žalovanému náhradu trov dovolacieho konania, lebo v dovolacom konaní nepodal návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 7. augusta 2012

JUDr. Daniela Sučanská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia : Mgr. Patrícia Špacírová